

Radí závislým a je režisérkou ochotníků. Americké drama diváky nešetří

24. února 2017 8:35

Radí lidem se závislostmi a ve volnu se Jana Jančíková věnuje divadelní režii. Lehkovážné komedie divákům nenabízí. Troufá si na dramata, aby je zasáhla. S červenokosteleckým divadelním souborem Na tahu nastudovala v české premiéře drama Hodina dětí.

[Další 4 fotografie v galerii](#)

Jedenáctiletá Ěma Nermuťová v roli Mary, Jana Jančíková jako její babička |
foto: archiv DS Na tahu

Hra od americké autorky Lillian Hellmanové z roku 1934 se stala námětem slavného filmu Dětská hodinka s Audrey Hepburnovou a Shirley MacLaineovou, který získal pět nominací na Oscara a tři na [Zlatý](#) glóbus.

Příběh malé školačky, která svou lží tragicky zamíchá životem dvou mladých učitelek, vznikl podle skutečné události. Diváci ho mohli vidět na jubilejní 20. východočeské přehlídce amatérského činoherního a hudebního divadla, která se konala v Červeném Kostelci v druhé polovině února. Slabší povahy si u hry popláčou, zážitek si ale odnesou velký.

Fotogalerie

[Zobrazit fotogalerii](#)

„Diváci, kteří mě už znají, bývají zvědaví, s čím přijdu. Já nechci, aby hlediště bylo smutné, ale tak to přináší život. Divácký ohlas na premiéru a první reprízu byl nad očekávání. Bylo to až neuvěřitelné, chodily mi esemesky od lidí, které ledva znám, a diváci mě zastavovali i na ulici. Proto každé dobře odehrané představení má pro mě obrovský význam. Věřím, že každým uvedením tato inscenace může ještě zrát,“ míní Jana Jančíková, která si vedle režie z nezbytnosti zahrála i jednu z postav.

Jak jste přišla právě na tuto starší hru?

Měla jsem možnost obsadit vedle dospělých herců také sedm mladých děvčat od jedenácti do šestnácti let. Pravidelně sleduji závěrečná představení dětí v dramatických kroužcích a bývalo mi líto, že s některými holčičkami i kluky, kteří mají dar vypadat na jevišti přirozeně a o rolích přemýšlejí, už nikdo dál nepracuje. Zdejší ochotnický spolek čítá devadesát lidí, takže když do něj mladí lidé vstoupí, nezahrají

si, dokud si je nevybere některý režisér pro konkrétní představení. Je třeba dát jim příležitost.

Nadchly se dívky pro divadlo?

Poslední tři měsíce jsme zkoušeli třikrát týdně, holčičky si mohly odehrát své a odejít, ale zvláštní bylo, že neodcházely. Chodily do hlediště, dívaly se, zapojily se do dění ansámbly. Kolem [Vánoc](#) vznikla krásná atmosféra, dokonce jsme pořádali vánoční besídku, přece jen jsou to děti. Najednou jsme si uvědomili, že tahle děvčata divadlem opravdu žijí.

Všechny dívky hrály dobře, ta nejmladší se předvedla jako obzvláště krutá.

Děvčata byla velmi dobrá! Než jsem vůbec světila roli hlavní dětské hrdinky Emě Nermuťové, dala jsem scénář přečíst její mamince, zda to vůbec dovolí dceři hrát. Uvědomovala jsem si, že ztvárnit roli dětské teroristky je psychicky velmi náročné. Maminka ale souhlas dala a Ema je natolik inteligentní, že si sama dokázala vytvořit roli tak, že jsem s ní měla nejméně práce. Přirozeně si vytvořila zlou zákeřnou postavu, přesně promyslela strategii, jak manipuluje se svou babičkou. Myslím, že ji to jako dítě nemůže poškodit. Ona ví, že hraje divadlo. Všechny dívky si při zkoušení sáhly docela na dno. Ochotničina je dřina.

Pracujete jako adiktoložka v soukromé poradně pro léčbu závislostí v Centru duševního [zdraví](#) v Náchodě. Jak se to promítlo do výběru hry?

Vychovávat děti nás nikdo neučil, je to jakýsi instinkt. Ale jakmile dítě začne zneužívat, že rodičovská láska je tak obrovská, že rodič si nechá vše líbit, je to za hranicí. To mě vede k tomu, že po takových složitých hrách sáhnu. Tady bylo hlavní, kam až může zajít dítě vychovávané bez hranic. Její babička, ale může to být kdokoli, ztrácí schopnost reálného uvažování, protože je pod vlivem dítěte. Mladí lidé jsou dnes téměř z padesáti procent ovlivněni drogami, hlavně jde o zneužívání marihuany, mají je zařazeny do normálního života a vytvářejí si iluzi, jak úžasný život žijí. Probrat se z toho bývá někdy pořádně těžké. Potřebuji někdy lidi vyburcovat, aby to s nimi zatřásl. [Společnost](#) dnes jako by nechtěla vidět průšvihy, které se kolem dějí. Doba je pro mladé lidi těžká. Ve figuře holčičky by se našlo hodně mladých lidí, kteří tak jednájí se svými vlastními rodiči a proplouvají životem. Když nebude podle nich, budou těmi malými bestii. A to jsme dovolili my, kteří je vychováváme.

Je práce se závislými lidmi hodně náročná?

To ano, avšak ve zpětné vazbě od klientů vidím, jak je velmi smysluplná. Náročné je to v okamžiku, kdy se v poradně setkám s těmito dětskými psychickými vyděrači, i když už to vlastně nejsou děti. V dětském věku to začne a rodiče, kteří nemají žádnou autoritu, se snaží je stále podporovat a neuvědomují si, že už je jejich vlastní dítě vydírá. Do poradny se dostanou v době, kdy je jim kolem dvaceti let, ale chovají se jako malé trucovité děti, které si myslí, že mohou vše. Rodiče pak za každou [cenu](#) jejich jednání omlouvají a tím jim nesmírně ubližují. Opakovaně jsem rodičům dospělých dětí doporučila, aby je nechali žít. Obava rodičů, že by je měli vyhodit z [domu](#), je nepředstavitelná a teprve, když už je situace na hraně zákona, začnou panikařit. To už často bývá pozdě. Je mi pak nesmírně líto, jak takové dítě negativně poznamená celou rodinu.

Jak pracujete s herci, když jde o psychologické drama?

Především mě musí oslovit scénář. Pak nad ním půl roku doma pracuji, upravuji a škrťám. V té době už mám jasnou představu, kdo bude hrát kterou roli. Tady nastal

velký problém s rolí babičky. Dvě herečky, které jsem oslovila, roli odmítly. Nebylo jiné [řešení](#), než abych roli babičky zahrála sama. Hlavně chci, aby se všichni svědomitě připravovali, aby dokonale pochopili své role. Každá věta, která se na jevišti řekne, má velký význam a postava v tom okamžiku musí něco prožívat. Pokud se to tak povede, je možné docílit, že divák uvěří. Někdy jsem na jevišti hrozná a dost herce trápím, ale jen do té míry, aby je to ještě bavilo. Jakmile vidí, že vzniká něco, co by divák mohl oslovit, stává se z nás parta, která do toho dá všechno.

Jak dlouho se věnujete divadlu?

Od první třídy jsem hrála ve školním divadle a s ochotníky hraju od šestnácti let. Začínala jsem jako děvečka ve Vojnarce. Mám za sebou přes sto odehraných představení. Režii se věnuji asi deset let. Divadlu se věnovala celá moje rodina, prarodiče, rodiče a celé příbuzenstvo. Pro mně bylo symbolické sáhnout po tomto scénáři. Sestra mé maminky Emilka Dynterová před mnoha lety režírovala drama od Lillian Hellmanové Lištičky. Když jsem pak našla scénář od této autorky, nešlo, abych si ho nepřečetla. Hlavně v něm byly dětské role, a tak to všechno začalo. Teď je tetě Emilce devadesát a je to úžasná dáma a osobnost kosteleckého ochotnického spolku, navíc nositelka odznaku Zlatý Tyl. Ona mě učila hrát a od ní jsem pronikala do tajů režie.

Jaký podpůrný tým stojí za vámi?

Divadlo bych nemohla dělat tak dlouho, kdyby se divadlu nevěnoval i můj manžel. [Stará](#) se o scénografii, hlavně se mnou na každé inscenaci pracuje do posledního detailu. V jiných domácnostech před Vánoci vrcholily přípravy, my jsme spolu čalounili [nábytek](#) pro hru.

Autor: Štěpánka Tůmová

http://hradec.idnes.cz/reziserka-ochotniku-jana-jancikova-d6p-/hradec-zpravy.aspx?c=A170217_2306506_hradec-zpravy_tuu